БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 75 (6004)
АПРЕЛИИН
12
СРЕДА
1950 он

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

Сэн 20 мүнгэн.

НҮХЭД БРИГАДИРНУУД!

Газартаряалангай үндэр культурын түлөө, полевой хүдэлмэринүүдэй эрхим шанарай түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсогты!

Ямар уялгануудые абаһан тухайгаа, тэдэнэйнгээ дүүргэлтэ тухай газетээр дамжуулан хөөрэлдөө эмхидхэе!

☆ ☆

Болто арадай бэлигтэн

Мүнөө Улан-Удэдэ уранһайханай самодеятельностиин республиканска харалга боложо байна. Арадай хүгжэмэй инструментнүүдээр наадагшад, дуу дуулагшад, танцорнууд болон бусад бэлигтэ хүнүүд хаа хаанаһаа эндэ суглараа. Сцена дээрэ харуулагдажа байһан номернууд бурят-монгол арадай баргдашагүй ехэ бэлигтэй байһание дахин дахин гэршэлнэ.

Манай орон соо илаһан социализм хадаа творческо эдэбхи гарган хүдэлмэрилхэ үргэн зам хүн бүхэндэ нээгээ. Арадай оюун бэлигэй агууехэ хүсэн дэлгэржэ, Эхэ ороноо энхэ мүнхэ байдалай гоё һайхан хэрэм болгоо. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциһаа хойшо Советскэ Союзай бүхы ажалшад, тэрэ тоодо манай бурят-монгол арад түүхэтэ хубилалтануудые хэһэншье, хэжэшье, бэшэшье байна.

Ажахын ба культурын гайхамшагта илалтанууд хадаа ленинско-сталинска национальна сэсэн мэргэн политикын, большевистскэ партиин ба советскэ правительствын, арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинай саг үргэлжын анхарал оролдолгын аша үрэ мүн.

Бурят-монгол арад гансал советскэ засагай жэлнүүдтэ удхаараа социалистическэ, формоороо национальна искусствые амжалтатайгаар хүгжөөхэ арга боломжотой болоо. Бурят-монгол арадые һохор дүлии байлгаад мүлжэн даралжа, бэлигтэй хүнүүдэй хүсэл һэдэлгые хаанта засагай үеын соо тээрюулжэ байһан баяд, ноёд, лама бөөнэр үни хада үгы болоһон. Республика соомнай культурын хэдэн олон томо томо эмхи зургаанууд байгуулагданхай. Арадай творчествын байшан, филармони, театрнууд хадаа ажалшадай олоной бэлиг шадабариин үргэн хүсөөрөө орьёлхо ябадалда тэдэнэр һүлөөлнэ.

Уранһайханай самодеятельность жэлһээ жэлдэ үргэдэнэ. Кружогууд болон коллективүүдэй тоо олошорно. Бэлиг түгэлдэр шэнэ хүнүүд арюун һайхан сэдьхэл зүрхэнһөө гараһан дуу, танца, наадануудые улам олоор, улам гоёор зохёолно. Тиигэжэ арадай бэлигтэн ажалшадые коммунистическэ хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ туһална. Тарбаев, Батуев, Бадмаев, Санжиев, Атутова ба бусад хэдэн олон нүхэдүүд республиканска харалга дээрэ толотомо хурса бэлиг шадабаритайнууд байһанаа гэрэлтээр харуулна. Тэдэнэр ба бусад бэлигтэн Бурят-Монголой бүхы нютагуудаар зэдэлэн сууряатаһан дуунуудые дуулажа, олон мянган колхознигуудай ажалые шагнан гоёоно. Манай арадай уранһайханай самодеятельность болбол ажал хүдэлмэриин һайнууд ба олон янза түхэлые, коммунизмын илалтын түлөө тэмсэлые хаа-дуулдаг байһаараа магтаалтай.

Дуушад, үльгэршэд, хүгжэмшэд бүтэдаа өөһэдынгөө творчествоор Эхэ ороноо, агууехэ вождь ба багша Сталинаа магтанад. «Эрхим дээдын депутат», «Дээдэ багша Сталин», «Бурят оромни» гэһэн дуунууд ямар ехэ хүсэтэйгөөр соностожо, зүрхэ хүдэлгэн баясуулгаашаб.

Уранһайханай самодеятельностиин мүнөө харуулжа байгаа номернууд манай бурят-монгол арадай культурын улам бүри бадаржа байһание элирхэйлнэ. Энээнһээ урда тээ үзэгдэдэггүй хэдэн формонууд хатар танцануудта бии болоо. Социалистическэ ажабайдалай гүн дундаһаа абтаһан темэнүүд дээрэ хэдэн олон шэнэ дуунууд колхознигууд, хүдэлмэришэдөөр зохёогдоо.

Манай орон соо уранһайханай самодеятельность бүгэдэ арадай творчество боложо шаданхай. Уранһайханай самодеятельностиин олон коллективүүд, колхоз ба совхозуудта, завод ба фабрикануудта бии. Тэдэ коллективүүд болон кружогууд ажалшан олоной бэлигтэ түлөөлэгшэдһөө бүридэнэ. Иимэ үргэн далайсатай болоһон дээрэһээ уранһайханай творчество бүгэдэ арадай хүдэлөөн гэгдэхэл ёһоороо гэгдэнэ.

Гэбэшье, уранһайханай самодеятельностие ёһотой үндэр хэмжээндэ табихын түлөө үшөө ехэхэн ажал хэхэ хэрэгтэй. Уранһайханай самодеятельностие хүтэлбэрилхэ уялгатай зарим эмхи зургаанууд арадай бэлиг шадабариин урғалтаһаа гээгдэнтэжэ ябана. Үльгэр дуунуудые элирүүлхэ, шэнжэлэн үзэхэ, дэлгэрүүлхэ ябадалда ехэхэн дутагдал бии байһаар. Уранһайханай самодеятельностиин зарим коллективүүд тон аалияар ургадаг байхадань, тэдээндэ дээрэһээ зохихо туһаламжа үзүүлэгдэдэггүй байна. Заиграйн, Түнхэнэй аймагуудай коллективүүд идейнэ һула, тон үсөөхэн номернуудые харуулаа. Тэндэхи партийна, советскэ органууд уранһайханай самодеятельностие һайндэрнүүдэй, харалгануудай үедэ һанаад лэ, саашань мартажархидаг байна.

Искусствонуудай хэрэгүүдые эрхилхэ, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ республиканска Управленинүүд, арадай творчествын байшан хадаа уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдтэ үдэр бүри туһалха ёһотой. Идейнэ үндэр хэмжээнэй репертуараар тэдэнние хангаха гээшэ тон ойрын шухала хэрэг байна. Энэ талаар уранзохёолшодой, композиторнуудай болон Бурмонгизай үүргэнь бага бэшэ.

Арадай бэлиг шадабарие энхэрэн хүгжөөлгэ—партийна, советскэ, профсоюзна, комсомольско организацинуудай хүндэтэ уялга мүн. Тэдэнэр хадаа самодеятельностиин олошоржо ба ургажа байгаа коллективүүдые квалифицированнэ хүтэлбэреэр хангаха ёһотой.

«Искусство болбол арад зондо хамаатай. Энэ хадаа өөрынгөө эгээл гүн үндэһэнүүдээр ажалша зоной сүлхэ руу орохо ёһотой. Энэ хадаа тус олониитэдэ ойлгогдосотой ба дурлагдадаг байха ёһотой. Энэ хадаа тус олониитын мэдэрэл, бодол ба хүсэл зоригые нэгэдхэхэ, тэдэние дэбжүүлэн жагсааха ёһотой. Энэ хадаа олониитын дундаһаа уранаар зохёогшодые ургуулха ба хүгжөөхэ ёһотой» гэжэ В. И. Ленинэй захиһание хододоо һанажа ябаха ёһотойбди. Түрүү социалистическэ культураяа саашадань улам һүр жабхалантайгаар һалбаруулая!

„Маркс-Энгельс—марксизм“ гэжэ В. И. Ленинэй статьянуудай суглуулбари латыш хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ

Латвийска гүрэнэй хэблэл «Маркс-Энгельс — марксизм» гэжэ В. И. Ленинэй статьянуудай суглуулбарие латыш хэлэн дээрэ томо тиражаар хэблэн гаргаба. Энэ суглуулбари латыш хэлэн дээрэ түрүүшынхиеэ хэблэгдэнэ.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс-Энгельс-Ленинэй институдай филиал—Латвиин КП (б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи партиин түүхын институт оршуулгые бэелүүлбэ.

(ТАСС).

Шагнал барюулагдаба

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Ц. Цыремпилон нүүрһэнэй промышленностьдо олон жэлдэ эрхимээр хүдэлмэрилһэнэй түлөө шагнагдаһан Галуута-Нуурай рудоуправлениин газар доро хүдэлмэрилдэг хүдэлмэришэд, горно мастернууд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ ССР Союзай Верховно Соведэй Президиумэй зарлигаар Советскэ Союзай орден ба медальнуудые барюулба. «Ажалай Улаан тугай орден нүхэр А. М. Табулович, «Ажалай габьяагай түлөө» медаль нүхэр Г. А. Шевчук, «Ажалда шалгарһанай түлөө» медаль нүхэд Т. Ф. Рыбак, Е. Е. Бобылев ба бусад абаба.

* * *

Түнхэнэй аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшые орлогшо нүхэр Байбородин таба ба дээшэ хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдтэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө эхын орденууд ба медальнуудые барюулба.

«Эхын алдар» гэжэ II зэргын ордендо 3 эхэ, «Эхын алдар» гэжэ III зэргын ордендо —4, «Эхын медаль» гэжэ I зэргын медальда —13, «Эхын медаль» гэжэ II зэргын медальда —15 эхэнүүд хүртэһэн байна.

СССР-эй наукануудай Академиин президиумдэ

Академик С. И. Вавиловай түрүүлэлгэ доро СССР-эй наукануудай Академиин президиумэй ээлжээтэ заседани болобо.

Президиум хадаа наукануудай Академиин аспирантурада научна кадрнуудые бэлэдхэхэ тухай, 1949 ондо докторско ба кандидатска аспирантурада абалгын дүнгүүд тухай асуудалые зүбшэн хэлсэһэн байна. Академик А. В. Топчиев элидхэл хэбэ.

Наукануудай Академидэ 2288 аспирантнууд тоологдоно. Тэдэнэй 542-ынь докторско ба 1746-нь кандидатска аспирантурада һурана. Национальна научна кадрнуудые бэлэдхэлгэ үргэдхэгдөө. Наукануудай Академиин филиалнуудта 420 аспирантнууд ажаллана. 56 национальностьнуудай түлөөлэгшэд централна институдуудта научна бэлэдхэл хэжэ байна.

Наукануудай Академиин түүхын институдай хүдэлмэри тухай академик В. Д. Греков элидхэл хэбэ.

1945 — 49 онуудта институт научна 167 зохёолнуудые гаргаа. Тэдэнэй 13-нь Сталинска шангуудаар тэмдэглэгдэбэ.

Апрельдэ болохо публична лекцинүүд

Политическэ ба научна эрдэм ухаание дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын правлениин президиум апрель һарада уншагдаха лекцинүүдэй түсэб баталаа.

Большевистскэ партиин ба советскэ гүрэнэй үндэһэ һуури табигша В. И. Ленинэй түрэһөөр 80 наһа гүйсэхэеэ байһантай дашарамдуулан энэ гайхамшагта үдэртэ зорюулагдаһан лекцинүүд уншагдахаар хараалагдана. Манай ороной городууд ба тосхонуудта олон мянгаад лекторнууд Владимир Ильичын ажабайдал ба революционно ажал-ябуулга тухай лекцинүүдые хэхэ байна.

ВКП(б)-гэй түүхэ, марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнууд, философи, диалектическэ ба түүхын материализм, педагогика, экономика, гүрэн ба эрхэ, мүн бусад асуудалнуудаар лекцинүүд үргэлжэлүүлэгдэхэ.

Тэрэшэлэн уласхоорондын тематика, техникэ, уранзохёол ба искусство тушаа лекцинүүд хараалагдана. Сталинска шангай лауреадууд өөһэдынгөө хүдэлмэри тухай хөөрэхэ байна.

☆ ☆

Тарилгые түргэнөөр, эрхим шанартайгаар үнгэргэхэбди

Манай бригада Ашангын сомоной «III Интернационал» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэ юм. Мүнөө жэлдэ энэ колхоздо газарайнь 80 процент тракторaар элдүүрилэгдэхэ байна. Иимэ ехэ хүдэлмэри хэхэ хадаа манай бригадынхид хабарай тарилгада үлэмжэ һайнаар бэлэдхэһэн байха юм.

4 тракторнууд ба прицепной бүхы машинанууднай саг соогоо заһабарилагдаа һэн. Тэдэнииемнай комисси тушаажа абахадаа, эрхим шанартайгаар заһабарилагдаа гэжэ сэгнэлтэ үгөө. Тарилгын үедэ хэрэглэгдэхэ горючи ба түрхихэ тоһоёо зөөжэ бэлэдхэнхэйбди.

Тэрэшэлэн колхозой тарянажалай бригада тарилгада һайнаар бэлэдхэһэн байха юм. Үрһэеэ хааража, кондицида хүргөө, машина зэмсэгүүдээ бүрин заһабарилаа. Поли дээрэ 3300 ашаа наг шэбхэ гаргаһан, 34 центнер үнэһэ, 40 центнер шубуунай аргал суглуулһан байна.

Манай тракторна, мүн энэ колхозой тарянажалай бригадануудай гэшүүд полевой хүдэлмэринүүдэй эрхим шанарай түлөө мүрысөө үргэлжэлүүлхые уряалһан хонхолойнхидой бэшэгые халуунаар угтаа. Тиин, поли дээрэ гараһан түрүүшын үдэрһөө хойшо эрхим шанарай, үндэр бүтээсын түлөө тэмсэжэ, хабарай тарилгые агротехническэ богони болзор соо үнгэргэхэбди.

П. Эрдынеев, Хориин МТС-эй тракторна бригадын бригадир.

Хэлэһэнээ хэрэг дээрэ дүүргэнэ

СССР-эй Верховно Соведэй депутат Трофим Дорофеевич Сычевой хүтэлбэрилдэг Байкало-Кударын аймагай «Майн 1» колхозой гэшүүд һүүлэй жэлнүүдтэ удаа дарылан үндэр ургаса абана. Тиигэжэ жэл ерэхэ тудам Эхэ орондоо хүдөө ажахын продуктнуудые улам ехээр үгэдэг, колхозно баялигаа бүри арбидхадаг, ажалта үдэрнүүдтээ таряа талха элбэгээр хүбаадаг болобо.

— Бидэнэр туйлаһан дээрээ тогтохо ёһогүйбди. Колхозно тарияашад тушаа парти, правительствын халуун оролдолгодо харюу болгон мүнөө жэлдэ бүхы тарилгынгаа гектар бүриһөө 90 пүүдһээ бага бэшэ ургаса хуряаел,—гэжэ хабарай тарилгада бэлэдхэлэй ябаса тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй Централна Комитедэй тогтоолые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан суглаан дээрээ тарянажалай бригадын бригадир нүхэр Конев хэлээ һэн. Тэрэнэй дурадхалые бүхы колхознигууд һайшаажа, иимэ ургаса хуряаха гэһэн уялга нэгэн дуугаар абаа.

Энэ суглаанай болоһонһоо хойшо хэдэн хоног үнгэрбэ. Колхозой бүхы гэшүүд хэлэһэн үгэдөө хүрэхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэжэ, тарилгада бэлэдхэлэйнгээ бүхы хүдэлмэринүүдые дүүргээд, полидоо хэзээгүй гаража, тарилгын урда тээхи элдүүрилгые үргэнөөр эхилхэеэ байна.

Мүнөө хонхолойнхидой бэшэгтэй танилсаад, хабарай полевой хүдэлмэриин эрхим шанарай түлөө социалистическэ мүрысөөндэ бүри эршэмтэйгээр оролсобо.

Т. Енина.

Эрхим шанарай түлөө мүрысөөндэ оролсобо

Яруунын аймагай «Улаан Яруна» колхозой гэшүүд полевой хүдэлмэринүүдые эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө, «Газартаряалангай үндэр культурын бригада» гэһэн нэрэзэргэ олохын түлөө социалистическэ мүрысөөе 1950 ондо үргэлжэлүүлхэ тухай Хонхолойн МТС-эй № 8 тракторна бригадын гэшүүдэй нээмэл бэшэгые бүрин һайшааба. Тиин, эдэнэр газартаряалангые имагтал эрхим шанартайгаар элдүүрилжэ, хабарай тарилгые богони болзор соо үнгэргэхэ, га бүриһөө 11—12 центнер таряа хуряаха гэһэн уялга абаа.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй ябаса тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолые бэелүүлэн, эдэнэр полевой хүдэлмэринүүдтэ һайнаар бэлэдхэһэн байгаа. Тарилгын кондицида хүргэгдэһэн үрһэнэйнгөө ургаха шадалыень дээшэлүүлэн, бүри шанаржуулха хэмжээнүүдые абажа байна. Машина зэмсэгүүд ба хомууд тоногуудынь саг соогоо заһабарилагдаа.

Полевой стануудай дэргэдэ улаан булан болон библиотекэ эмхидхэхэ, мүн радио табиха бэлэдхэл хэгдэжэ байна.

Хонхолойнхидой уряалаар полевой хүдэлмэринүүдэй эрхим шанарай түлөө тэмсэхэ гэжэ шиидэһэн энэ колхозой гэшүүд «Улаан Туяа» колхозые социалистическэ мүрысөөндэ уриба.

Г. Доржиева.

Моридой тэжээлые полевой стандаа зөөбэ

Энэ жэлдэ бүхы талмайнуудһаа баян ургаса хуряахын түлөө бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз (Доодо-Худанай сомон) хабарай тарилгада бэлэн болоод, полевой хүдэлмэрие үүлөө мүнөөгүй эхилхэеэ байна.

Тус колхоз тарилгада хэрэглэгдэхэ машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые болзорһоо урид дүүргээ, 75 мори унаануудые ажалһаань сүлөөлөөд, мартын 20-һоо эхилжэ һайн тэжээл дээрэ табинхай. Тэрэшэлэн полевой станай дэргэдэ моридой үбһэ тэжээлые зөөһэн байна.

Һаяхан энэ артелиин гэшүүд Хонхолойн МТС-эй № 8 тракторна бригадын бригадир Терентий Горюновой нээмэл бэшэгые радиогоор дуулажа бүрин һайшааба. Тиихэ зуураа, тарянажалай бригадын гэшүүд энэ жэлэй полевой хүдэлмэринүүдые эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэхэбди, гэжэ мэдүүлбэд.

Б. Базарон.

Тарилгын үедэ хэгдэхэ худалдаа наймаан

Һаяхан эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай обкомой 4-дэхи пленум үнгэргэгдэбэ.

Пленумдэ Бурмонкоопсоюзай худалдаа наймаана Управлениин начальник нүхэр С. Дугарон хабарай тарилгын ба зунай полевой хүдэлмэринүүдэй үедэ колхознигуудые болон МТС-эй хүдэлмэришэдые эд бараагаар хангаха тухай асуудалаар элидхэл хэбэ. Элидхэл тушаа 13 хүн үгэ хэлэжэ, тус системын хүдэлмэридэ байгаа дутуу дундануудыень шүүмжэлһэн ба саашанхи зорилгонуудыень зааһан байна.

Удаань хэлсэһэн асуудалаар дэлгэрэнгы тогтоол баталагдаба.

Тус тогтоолой ёһоор хабарай тарилгын үедэ хүдөө нютагуудта нүүдэл худалдаа наймаанай 111 повозконуудые, мүн тэды шэнээн нүүдэл точконуудые сельпонууд ба лавканууд эмхидхэхэ байна.

Тракторнуудые часай графигаар ябуулха тухай

☆ ☆

И. БУРМИСТРОВ, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын МТС-үүдэй Управлениин главна инженер

☆ ☆

1949 оной полевой хүдэлмэринүүдэй үедэ манай ороной МТС-үүдээр ба колхозуудаар эрхим шанарай түлөө бригадануудай социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэһэн байгаа. Энэ мүрысөөндэ хабаадаһан түрүү трактористнууд, комбайнернууд ба машинистнууд агрегадуудаа часай графигаар ябуулжа, нилээд ехэ амжалта туйлаһан байха юм.

Черниговскэ областиин Березнянска МТС-эй солото машинист Николай Бредюк часай графигаар хүдэлмэрилжэ, МК-1100 молотилкаар 24 тоннын орондо, сүүдхэ соо 132 тонно таряа сохижо, нормоёо хэдэн дахин үлүүлэн дүүргэһэн байна. Таряа сохилго дээрэ эгээл түрүүлэн часай графигаар хүдэлмэрилһэн Николай Бредюк гэгшын үүсхэлые манай ороной механизаторнууд үргэнөөр дэмжэһэн байха юм.

Черниговскэ областиин Ново-Быковскэ МТС-эй тракторист Николай Агафонов хабарай полевой хүдэлмэри дээрэ часай графигта орожо, СТЗ-НАТИ трактораар час соо 10 гектар хүрэтэр тарилга хэһэн байгаа. Тэрэнэй агрегадай ажалай бүтээсэ сүүдхэ бүридэ 174 гектар хүрэдэг байба. Тиихэдэ Киевскэ областиин Каневска МТС-эй трактористнууд С. Коваленко ба Ю. Гирич гэгшэд 22 час 40 минутын турша соо СТЗ-НАТИ трактораар 31,75 гектар газар элдүүрилһэн байха юм.

Тракторнуудые часай графигаар ябуулхада хэды шэнээн ехэ аша үрэтэй байһыень дээрэ дурсагдагша жэшээнүүд эли тодоор харуулна. Түрүү механизаторнууд иимээр хүдэлмэрилхынгөө урда тээ бүхы машинануудаа һайса бэлэдхэдэг байгаа. Тэдэнэр түбхын түрүүндэ, трактор машинануудаа эрхим шанартайгаар заһабарилдаг, бүхы механизмуудыень хэдэн удаа шалгажа тааруулдаг, тиин хүдэлмэрилжэ эхилхэдээ тэдэнэй хойноһоо техническэ харууһа хэхэ гуримые нарин нигтаар сахидаг байха юм. Гадна, ямар хүдэлмэри, ямар газарта хэхэ байһанаа хараадаа абажа тракторнуудаа дүүрэн хүсөөрынь хэрэглэхэ ябадалда шухала анхарал хандуулагдадаг. Тракторнуудай хүсэд хүсэн соонь прицепной машинануудые шагтагалхадаа, тэдэнэр ажалайнгаа бүтээсые нилээд дээшэлүүлдэг байба. Жэшээлхэдэ, дээрэ дурсагдагша тракторист Николай Агафонов часай графигта ороод байхадаа, 24 рядтай 3 сеялкэ СТЗ-НАТИ тракторта үшөө үсөөдэнэ гэжэ бодоод, баһа нэгэ морин сеялкэ нэмэжэ шагтагалһан байгаа. Тэрэнэй ашаар агрегадайнгаа час бүриин бүтээсые 0,90 гектар нэмээһэн байха юм.

Ороной түрүү механизаторнууд намарай пар хахалалга дээрэ СТЗ тракторай хойноһоо 4 корпустой плугууд ба зиг-заг хоёр борнойнуудые шагтагалһан байгаа. Энэ хадаа агрегадай үйлэдбэриин бүтээсые 1,5 дахин ехэ болгохо арга олгоо.

Тэрэшэлэн часай графигаар хүдэлмэрилхэдөө үйлэдбэриин бүхы хүдэлмэринүүдтэ зүбөөр эхи табиха хэрэгтэй. Жэшээлхэдэ, газар хахалхадаа, уридшалан тон зүбөөр загон татаха хэрэгтэй юм. Загон хадаа сэхээр ба утаар татагдаһан байха ёһотой. Энэ хадаа агрегадай годирхо ба эрьелдэхэдээ сагаа барахагүй, мүн нефтепродуктнуудые алмаха арга олгоно.

Агрегадай туһалбариин хүдэлмэрилэгшэдэй ажалые тон зүбөөр эмхидхэхэ шухала. Ушарынь хадаа тракторнуудые часай графигаар ябуулхадаа, тоһодолгын, уһа юулгын ба бусад хүдэлмэринүүдые имагтал брозда дээрэ үнгэргэхэ болоно.

Тарилга хэхэдээ агрегадые хүрэнгөөр таһалгаряагүй хангаха ба сеялкэнүүд дотор ябууд дундань таряа хэхэ шухала. Эдеэлэлгын үедэ һаатахагүйн тулада халаанай трактористнууд ба прицепщигүүдэй дежурство байгуулагдаха ёһотой. Энэ хадаа халаан соо хүдэлмэриин 1.5 час алмаха арга олгохо байна.

Тракторна агрегадууд часай графигта ороходоо, тоогой түлөө бэшэ, харин эрхим шанарай түлөө тэмсэхэ ёһотой. Имагтал эрхим шанартайгаар хэгдэһэн хүдэлмэри бүтээгдэһэн дээрэ тоологдохо болоно бшуу.

Газартаряалангай культурые дээшэлүүлхын түлөө, полевой хүдэлмэринүүдэй эрхим шанарай түлөө социалистическэ мүрысөөе дэлгэрүүлхэ тухай Хонхолойн механизаторнуудай уряалые республикын трактористнууд халуунаар дэмжэжэ байна. Тиихэ зуураа, түрүү механизаторнууд трактористнуудай хүдэлмэрие часай графигаар ябуулха гэжэ шиидэнэ.

Мүнөө жэлэй полевой хүдэлмэринүүд дээрэ манай республикын олон механизаторнуудай часай графигта орохо байһаниинь лабтай. Тиимэһээ энэ хүндэтэй ба харюусалгатай ажалаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэлгэдэнь МТС-үүдэй дирекци, колхозой правлени, тарянажалай бригаданууд трактористнуудта халуун туһаламжа үзүүлхэ уялгатай. Түбхын түрүүндэ тракторна бригадануудые туһалбариин эрхим хүдэлмэрилэгшэдөөр хангаха, трактористнуудай байра байдал ба эдеэ хоолые һайжаруулха шухала. МТС-үүд хадаа тракторна бригадануудта запасной частьнуудые, зэр зэмсэгүүдые, тоһодохо зүйлнүүдые үгэхэ, мүн тэдэнэй хүдэлмэрие ходо хинан шалгажа, ажалдань үдэр, час бүри туһалжа байха ёһотой.

1950 ондо ехэнүүд талмайнуудһаа үргэлжэдөө үндэр ургаса хуряахын түлөө, полевой хүдэлмэриин эрхим шанарай түлөө, «Газартаряалангай үндэр культурын бригада» гэһэн нэрэзэргын түлөө манай республикын механизаторнуудай часай графигаар хүдэлмэрилжэ, шэнэ амжалта туйлаха байһаниинь лабтай.

★ ★

Ленинэй ордено ПВЗ-гэй вагонно-товарна цехын коллектив майн урда тээхи мүрысөөндэ завод дотороо түрүүлэн ябана. Абаһан уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэлгэдэ цехын коммунистнууд шухала үүргэ эзэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус цехын партбюрогой секретарь И. Божков (зүүн гарһаа хоёрдохи) коммунистнуудтаа мүрысөө хүтэлбэрилхэ талаар даалгабари үгэжэ байна.

М. Минеевэй фото.

★ ★

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Областной ба аймагуудай партконференцинүүдэй шиидхэбэринүүдые большевистскээр бэелүүлхэ

(Партийна эхин организацинуудай суглаанууд дээрэһээ)

СЭЛЭНГЭ. **(Телефоноор абтаба).** Тус аймагай Тамчын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин суглаан боложо, аймагай конференциин дүнгүүдые зүбшэн хэлсэбэ.

Молотовой нэрэмжэтэ колхоз һүүлэй жэлнүүдэй турша соо экономическа ба культурна талаараа һайнаар хүгжэжэ байһан байна. Дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ тус колхоз электричествотэй, радио ба телефонтой болоһон байха юм.

Гэхэтэй хамта, 1949 ондо тус колхоз малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые дүүргээгүй. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд, тусгаарлабал правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Дармаев гүрэнэй түсэб дүүргэхын тулада али бүхы хэмжээ абахын орондо, малажалай хүгжэлтэ тухай 1949 оной тоосоондо 110 толгой тахяа, 6 толгой гахай нэмэжэ бэшэһэн байха юм. Тиигээд гүрэнине ба партиие мэхэлһэн энэ ябадал партийна бюрогой талаһаа колхозой правлениин ажал ябуулгын хойноһоо һулаар хиналта бэелүүлһэн дээрэһээ гараба гэжэ коммунистнууд суглаан дээрээ тэмдэглэбэд.

Суглаанда хабаадагшад коммунистнуудые большевистскэ шанартайгаар хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри шангадхаха шухала байһанай тухай хэлэбэд. Юун бэ гэхэдэ, зарим коммунистнууд, тусгаарлабал нүхэр Мотхонова партийна суглаануудта ерэдэггүй, гэшүүнэй түлбэринүүдые түлэдэггүй байха юм. Энэ баримта юун тухай хэлэнэб гэхэдэ, партиин урда зарим коммунистнуудай харюусалгаяа хүсэд ойлгодоггүй байһанай тухай хэлэнэ гэжэ үгэ хэлэгшэд зүбөөр тэмдэглэбэ. Мүн 1942 онһоо хойшо ВКП(б)-гэй гэшүүнэй кандидат нүхэр Золтуев партиин бодото гэшүүн болохын түлөө оролдоногүй. Энэ нүхэр хадаа өөрынгөө политическэ ба юрэнхы эрдэмые багаар дээшэлүүлнэ, ажахын ба партийна журамые эбдэдэг баримта гаргана гэжэ суглаанда хабаадагшад шүүмжэлэл хэбэ.

Һүүлэй үедэ тус колхоздо дебиторско үри доёмхо, хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэһэн баримтанууд слошорһон байна.

Тиимэһээ дурсагдагша дутагдалнуудые усадхаха, колхозой правлениин ажал-ябуулгын хойноһоо партийна хиналтые шангадхаха, коммунистнуудай политическэ хүмүүжүүлгые һайнаар табиха гэһэн тогтоол тус суглаан гаргаба.

* * *

ЦАКИР. **(Телефоноор абтаба).** Хужарай сомоной «III Интернационал» колхозой партийна эхин организациин суглаан боложо, «Аймагай X партийна конференциин дүнгүүд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Тэндэхи коммунистнууд болбол партийна организациин ба колхозой правлениин хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлэй ашаар хүсэд элирүүлээд, хэдэ хэдэн үнэтэ һанамжануудые оруулһан байна. Тусгаарлабал, колхозой ажахые дам саашадань хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые зохёохые партийна суглаан колхозой правленидэ дурадхаһан байгаа.

Колхозой правлени болбол партийна суглаанай энэ тогтоолые дүүргэлтэ болгожо, доро дурсагдагша хэмжээ-ябуулгануудые хараалба. Энэ жэлдэ адуу моридоо 268 толгой, эбэртэ бодо малаа — 811 толгой, хони ямаагаа — 472 толгой, гахай — 12 толгой, шубуугаа — 180 толгой болгохо гэжэ хараалба. Гадна, зоотехническэ шэнэ барилгануудые бариха, 80 хурьганай байха типовой байра, 400 хониной байха, 200 тахяа байлгаха байрануудые бариха гэжэ хараалагдаба. Мүн һү ехээр үгэдэг үнеэдэй тусгаар гүүртэ эмхидхэхэ гэжэ хараалагдаба.

Колхозой правлениин зохёоһон эдэ хэмжээ-ябуулгануудые олониитэ колхознигууд халуунаар һайшааба.

Колхозоо дам саашадань хүгжөөн дэбжээхэ эдэ хэмжээ-ябуулгануудые бодото ажабайдал дээрэ бэелүүлхын тулада партийна эхин организаци ехэ хүдэлмэри ябуулжа эхилбэ. Тусгаарлабал, колхозой ажахын шиидхэхы участогуудта коммунистнууд ба комсомолецууд олоороо хубаарилан табигдаба. Ажалай точконууд дээгүүр агитаторнууд шэнээр хубаарилан табигдаа. Партийна организаци болбол ниитэ-политическэ хүдэлмэриие дээшэлүүлхэ гэһэн хэмжээ-ябуулгануудые хараалаад бэелүүлжэ байна.

Аймагай X конференциин дүнгүүдые партийна 40 гаран эхин организацинууд Закаменай аймаг соо зүбшэн хэлсээд байна.

* * *

ЯРУУНА. **(Телефоноор абтаба).** Эндэ аймагай ээлжээтэ партийна конференциин шиидхэбэриие зүбшэн хэлсэһэн суглаанууд партийна организацинуудта хаа хаанагүй боложо байна. Коммунистнууд болбол аймагай партийна конференциин шиидхэбэриин пункт бүхэниие большевистскээр дүүргэхэ хүсэл зоригтой байһанаа эдэ суглаанууд дээрээ харуулна.

«Улаан Ярууна» колхозой партийна эхин организациин суглаан болбол малажалаа дам саашадань хүгжөөхэ, тусгаарлабал зоотехническэ барилганууды ехээр хэхэ гэһэн хараатай тогтоол гаргаба.

Уласхоорондын оршон байдал тухай лекци

МУХАРШЭБЭР. Һаяхан Суулгын МТС-эй клуб соо ВКП(б)-гэй райкомой секретарь нүхэр Холбоев «Уласхоорондын оршон байдал тухай» лекци уншаба. Тус МТС-эй хүдэлмэришэд ба дүтын колхознигууд хамта 100 гаран хүн энэ лекци шагнаа. Сугларагшад һонирхоһон асуудалнуудтаа хангалтатай харюунуудые абаһан байна.

Ц. Бальжинимаев.

Парторганизациин анхаралай ашаар

Иволгын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци (секретарьнинь нүхэр В. Орлов) коммунистнуудайнгаа идейно-политическэ хэмжээ дээшэлүүлгэдэ ехэхэн хүсөө табина.

Эндэ «ВКП(б)-гэй түүхын хураангы курс» шудалха кружок хүдэлнэ. Колхоздохи эхин һургуулиие даагша нүхэр Я. Антошин заняти үнгэргэдэг. Заняти неделидэ нэгэ дахин үнгэргэгдэнэ.

Кружогто 16 коммунистнууд һурана. Мүнөө тэдэнэр номойнгоо 12-дохи бүлэг шудалжа дүүргээ.

Нүхэр Антошин занятидаа һайнаар бэлдэдэг ба һурагшадтаа һайнаар ойлгуулдаг юм. Харуулан ойлгуулгын зүйлнүүд ба географиин картануудые үргэнөөр хэрэглэнэ.

Мүнөө кружогто һурадаг коммунистнууд оролдосотой һайнаар һурана. Илангаяа Е. Мясникова ба И. Мясников гэгшэд һайнаар һурана. Мүн анхан кружогой бии болоһон удаа коммунистнууд нүхэр Н. Гордеев, Ф. Федотов гэгшэд занятида харюусалгагүйгөөр хандаһан аад, суглаан дээрэ хэлсэгдэжэ заһарһан байна. Мүнөө эдэ нүхэд занятиһаа хожомдонгүй һайнаар һуранад.

Л. Бондаренко.

Советскэ байгуулалта

Сомсоведэй ажалые улам һайжаруулха

Һаяхан Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй сомоной Соведэй 17-дохи сесси болобо. Тус сесси дээрэ 1949 ондо сомсоведэй хэһэн ажал тухай сомоной гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Б. Б. Доржиев тоосоото элидхэл хэбэ. Эндэ сомоной Соведэй депутадууд 9 хүн, партийно-комсомольско эдэбхитэдһээ, ба хүдөөгэй албахаагшадһаа уряалаар ерэһэн 24 хүн хабаадаа.

Нүхэр Доржиевай тоосоото элидхэлэй һүүлдэ 12 хүн үгэ хэлэжэ, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгын ёһоор сомоной Соведэй ажалай дутуу дунданууды элирүүлээ.

Юрөөгэй сомоной колхозууд гүрэндэ таряа тушаалгаяа болзорһоо урид дүүргээ, малажалые хүгжөөхэ ба гүрэндэ тоһо, мяха тушааха түсэбөө дүүргээ, колхозуудта шэнэ барилганууд олоор хэгдээ гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Гэбэшье, ажалдамнай дутуу дунданууд олон бии гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ. Олон жэлэй ногоо тарилгын түсэб дүүргэгдээгүй. Колхозуудаар малай тоо удаан олошорно. Сомоной бүхы колхозуудта овощь тариха ажал ба зүгы үсхэбэрилгэ муугаар ябуулагдана. Сомоной Соведэй һулаар хүдэлһэнһөөнь боложо, колхознигуудай дунда ажалта үдэрэйнгөө минимум дүүргээтүй хүнүүд бии. Сомоной Соведэй бюджет дүүргэгдээгүй.

Колхозуудай культурно-гэгээрэлэй гуламтанууд муугаар хүдэлнэ. Уншалгын байшан Юрөө нютагай культурна центр боложо үшөө шадаагүй. Колхозуудай библиотекэнүүд номуудаар дутуунууд. Колхознигууд газетэ ба журнал үсөөнөөр захина. Лекцинүүд ба элидхэлнүүд ехэ үсөөн уншагдаа. Колхозой клубууд ба улаан булангууд үшөөл муугаар хүдэлнэ.

1949 ондо сомоной сесси 12 дахин болохо байһан аад, юрэдөөл 7 дахин болоһон байна.

Эдэ бүхы дутуу дундануудаа усадхаха гэһэн ба саашанхи хүдэлмэриин программа хараалһан тогтоол абтаа.

1950 ондо Юрөөгэй сомоной Соведэй ябуулха ажалаар социалистическэ уялганууд абтаһан ба Шанаатай сомоной Соведые социалистическэ мүрысөөндэ уряалһан байна.

В. Бадашкеев.

А. ЖАМБАЛОН

ЮРЫН ЧАСЫНУУД

Нэг-хоёр, нэг-хоёр гэһэндэл
Тиг-тиг, тиг-тиг сохилдог,
Жэл сагые хэмжэсэгээн
Жэгдээр урагшаа алхалдаг —
Сэсэн оньһон механизмтай
Советскэ маркын часынууд.
Тэдэнэй алхалха бүридэнь
Темпнь түргэдэнэ ажалаймнай,
Секунда, минута бүхэндэнь
Сэсэгээр хубсална оромнай,
Сэнгэлиг болоно байдалнай.
Тэдэ часынууд юрыншье һаа
Түсэб, хэрэгтэймнай холбоотойл.
Коммунизмда хүрэхэ замаарнай
Хододоо мантай ябалсахал.

—✦—

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

«БАГШАНАРАЙ ҮДЭР»

Аймагай гэгээрэлэй таһаг ба багшанарай профсоюзай айком «Багшанарай үдэр» үнгэргэбэ. Тэрээндэ 70 гаран хүн хабаадалсажа, тэдэнэр 2 үдэрэй турша соо «Советскэ бүлэдэ ба һургуулида хүүгэдые хүмүүжүүлхэ хэмжээ тухай» гэһэн ба мүн уласхоорондын оршон байдал тухай лекцинүүдые дуулаа. Тэрэшэлэн зарим багшанарай хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэлдөөнүүд болоо. Удаань кино, концерт харуулагдаба.

КИНОТЕАТРТА

Һаяхан ашаглалгада оруулагдаһан шэнэ кинотеатрта хүн зон олоороо сугларжа, шэнэ кинокартинануудые харана. Һүүлэй үдэрнүүдтэ «Һолонго», «Кубанска хасагууд» гэһэн фильмнүүд харуулагдаа. «Кубанска хасагууд» гэжэ фильмые 2 үдэрэй турша соо мянга гаран хүн хараба.

СЕМИНАР

Аймгүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй таһаг хүдөөгэй клубуудай ба уншалгын байшангуудые даагшанарай семинар үнгэргэбэ. Семинарта хабаадагшад хабарай тарилгын үедэ колхознигуудай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри эмхидхэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн ба уласхоорондын оршон байдал, арадай демократиин оронуудай конституци тухай лекцинүүдые шагнаа.

САДЫЕ БОЛБОСОН ТҮХЭЛТЭЙ БОЛГОЛГО

Аймагай коммунальна ажахын таһаг Сосново-Озерскын садые болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэри хэхэ байна. Энэ сад шэнээр хорёолгогдохоһоо гадна, мүнөө хабар тэндэ хэдэн арбаад элдэб модод һуулгагдаха юм. Энэ хэрэгтэ 10 мянган түхэриг һомологдоһон байна.

Б. Аюров.

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан партийна, советскэ болон олониитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективүүд, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй, ниитын организацинууд ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ерэһэн байна.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

Автомобильна ба тракторна промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК;

Горьковско барилгын-монтажна «Горторфострой» гэжэ трестын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

«Закарпатлеспром» гэжэ трестын Перечинскэ хүнгэн химическэ заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Сталинска областиин Маяковскиин нэрэмжэтэ, Славянска гүрэнэй ород драмын театрын ба кинотеатрын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективүүд;

Тбилиси город, электростанцинуудай хүдэлмэришэдэй профсоюзай Грузиин республиканска комитет;

Карело-Финскэ ССР-эй, Сусярвска районой, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд ба хүдөөгэй интеллигенци;

Бобруйска областиин, Паричска районой, Калининай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Донбасс, Константяновка городой советскэ худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд;

Сталинградска областиин, Гмелинскэ районой «Кановский» гэжэ мяха-һүнэй совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Петропавловск-на-Камчаткын далайн портын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Бурят-Монголой АССР-эй Сэлэнгын леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Түмэр замай транспортын Вологодско техникумэй ба паровозно машинистнуудай гурбан жэлэй һургуулиин һурагшад, багшанар ба сотруднигууд,

Курск городой нютагай промышленностиин таһагай, арһанай заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай коллектив;

Смоленскэ гүрэнэй медицинскэ институдай студентнүүд, багшанар, захиргаанай-техническэ ба научна хүдэлмэрилэгшэд;

Сталинградска областиин, Зимчяцка машинно-тракторна станциин трактористнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Новочеркасска зооветеринарна институдай студентнүүд, профессорнүүд ба багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Московско юридическэ һургуулиин багшанарай ба һурагшадай суглаан;

«Красная Этна» гэжэ заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Пинскэ областиин Лунинска колесно заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Сталинград городой искусствын хүдэлмэрилэгшэд;

Саратовска областиин Вольско гүрэнэй багшанарай институдай студентнүүд, багшанар ба сотруднигуудай коллектив;

Воронежско областиин, Ново-зубовско хүүгэдэй байшангай, Ворошиловай нэрэмжэтэ пионерскэ дружина;

Лысенкын нэрэмжэтэ Львовско гүрэнэй консерваториин багшанар, студентнүүд ба сотруднигуудай коллектив;

Бердскэ оёдолой фабрикын хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Пермскэ түмэр замай Кизел гэжэ паровозно депогой хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Туркестано-Сибирскэ түмэр замай Уштобе паровозно депогой хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Пензенскэ областиин Свищевскэ районой медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Узбекскэ ССР-эй, Чирчик городой Ворошиловай нэрэмжэтэ № 3 һургуулиин багшанар ба һурагшадай коллектив;

Бурят-Монголой АССР-эй, Сэлэнгын аймагай, «Большевик» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхознигуудай суглаан;

Бобруйска областиин, Паричска лесхозой ой модоной ажахын хүдэлмэришэд ба албахаагшад, инженернүүд ба технигүүд;

Ставропольско хизаарай, Молотовско районой, Медвеженскэ орооһоной совхозой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Старо-Оскольско хилээмэнэй [illegible] дай хүдэлмэришэд, албахаагшад ба [illegible] нерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй [illegible] лектив;

Могилевскэ областиин, Вендоров[illegible] МТС-эй хүдэлмэришэд, албаха[illegible] трактористнууд, бригадирнууд ба [illegible] низаторнууд;

Литовско ССР-эй, Кельмесскэ [illegible] «Келяс и лаймэ» гэжэ колхозой [illegible] нигууд;

Вильнюс городой 7-дохи гүйс[illegible] дунда һургуулиин багшанар ба һура[illegible] дай коллектив;

Литовско ССР-эй, Байорай [illegible] «Лайсвэ» гэжэ хилгааһан будэй [illegible] кын хүдэлмэришэд, албахаагшад ба [illegible] женерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Калужска областиин, Бабынинска [illegible] ной, Коминтернын нэрэмжэтэ колхоз[illegible] колхознигууд;

Ферганска областиин Куйбышевска [illegible] ной хлопок бэлэдхэхэ хүдэлмэришэд [illegible] албахаагшад;

Киргизскэ ССР-эй, Фрунзенскэ [illegible] стиин Сталинска районой «Победа» [illegible] хозой колхознигууд;

Азербайджанска ССР-эй, Агд[illegible] МТС-эй трактористнууд, агрономууд, [illegible] дэлмэришэд ба албахаагшад;

Харьковска областиин Близнец[illegible] «Заготзерно» пунктын хүдэлмэрилэг[illegible];

Кемеровскэ областиин, Промышлен[illegible] ска районой «Новостройка Сибири» [illegible] колхозой колхознигууд;

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи парти[illegible] Дээдэ һургуулиин типографиин хүдэл[illegible] ришэд ба албахаагшадай коллектив;

Рига городтохи, Сталинска район[illegible] промышленна комбинадай хүдэлмэри[illegible] инженерно-техническэ хүдэлмэри[illegible] ба албахаагшад;

Эстонско ССР-эй Мярьямаска [illegible] стиин «Лимбиту» гэжэ хүдөө ажахы[illegible] телиин колхознигууд;

Эстонско ССР-эй, Кунда волост[illegible] «Кевад» гэжэ хүдөө ажахын арте[illegible] колхознигууд;

Латвийска ССР-эй Елгавска уе[illegible] «Уз приекиш» («Урагшаа») гэжэ колх[illegible] зой колхознигууд;

Латвийска ССР-эй, Элейскэ волост[illegible] «Ауструмс» колхозой колхознигууд;

Брестскэ областиин, Пружанска [illegible] ной, Константин Заслоновой нэрэмж[illegible] колхозой колхознигууд;

Харьковска областиин Волчанска [illegible] най комбинадай хүдэлмэришэд ба ал[illegible] хаагшадай коллектив;

Пензенскэ областиин, Валинска [illegible] ной «Память Кирова» гэжэ колхозой [illegible] хознигууд;

Харьковска областиин Боровско [illegible] готзерно» пунктын хүдэлмэришэд ба ал[illegible] хаагшад;

Зүүн-Казахстанска областиин К[illegible] Карагайска районой «Эмбек» колхоз[illegible] колхознигууд;

Каменец-Подольско областиин, По[illegible] ско фарфорово заводой хүдэлмэр[illegible] инженерно-техническэ хүдэлмэри[illegible] ба албахаагшад;

Володарскиин нэрэмжэтэ Семипала[illegible] ска оёдолой фабрикын хүдэлмэр[illegible] инженерно-техническэ хүдэлмэрилэг[illegible] албахаагшад;

Ленинградска областиин потребите[illegible] кооперациин хүдэлмэрилэгшэд;

Львовско оймһоной фабрикын хүд[illegible] ришэд, инженерно-техническэ хүдэл[illegible] лэгшэд ба албахаагшад;

«Горзеленхоз» гэжэ Таганрогско [illegible] стын хүдэлмэришэд, албахаагша[illegible] мэргэжэлтэд;

Пинскэ горпромкомбинадай хүдэ[illegible] шэд, албахаагшад ба инженерно-[illegible] ческэ хүдэлмэрилэгшэд;

«Рекорд» гэжэ Мичуринска олзо[illegible] гын артелиин хүдэлмэришэд ба албах[illegible] шадай коллектив;

Удмуртска АССР-эй гэгээрэлэй М[illegible] стерствын Ижевскэ педагогическа у[illegible] щиин багшанар, һурагшад, хүдэлмэ[illegible] ба албахаагшадай коллектив;

Москва городой Октябрьска рай[illegible] талханай завсдой хүдэлмэришэд, [illegible] нерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба [illegible] бахаагшадай коллектив;

Главлегсбытын Московско хлопча[illegible] мажна базын хүдэлмэришэд, албах[illegible] шад ба техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Мичуринска городской электроста[illegible] ба городской водопроводой хүдэлмэр[illegible] инженерно-техническэ хүдэлмэрил[illegible] ба албахаагшад;

(Үргэлжэлэлынь хожом гар[illegible])

Майн урда тээхи мүрысөөн

Ажалай дэбжэлтэ

Улан-Удын мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэд Майн 1-эй хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, ажалдаа ехэнүүд амжалтануудые түйлажа байна.

Комбинат дотороо түрүү һуури эзэлжэ ябаһан өөхэнэй цехын хүдэлмэришэд (начальнигынь нүхэр Сощенко) стахановска вахтада жагсаһанһаа хойшо үйлэдбэриингөө бүтээсые эрид дээшэлүүлэн апрелиин 9-дэ һарынгаа даалгабари сүм дүүргээ. Тус цех мүнөө май һарын түсэбөөр хүдэлмэрилжэ байна. Үнгэрһэн гурбан үдэр соо цехын хүдэлмэришэд 61 центнер өөхэ хайлуулба.

Стахановка Ульяна Кучеренкын бригада 1950 оной шэнэ прогрессивнэ нормоор хүдэлмэрилжэ, декадынгаа даалгабариие 180 процент дүүргэбэ.

Колбасна цехын хүдэлмэришэд үнгэрэгшэ декада соо дамжуулгын Улаан туг абахые эрмэлзэн, мүн лэ габшагайтаар ажаллаа. Тиигэжэ эдэнэр декадын даалгабариһаа гадуур 320 центнер колбаса үйлэдбэрилэн гаргаа. Эдэнэр энэ түйлалтаяа үшөө бага дээрэ тооложо, апрель һарын түсэбэй дээдэ тээ 500 центнер һайн шанартай колбаса үйлэдбэрилхэ гэһэн нэмэлтэ уялга үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ баталан абаба.

А. Шестаков.

Социалистическэ мүрысөөн эршэдэнэ

Манай республикын эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудай коллективүүд үнгэрэгшэ һарада болоһон һунгалтануудай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөнэй тугые дээрэ барин, үйлэдбэри дээрээ бага бэшэ амжалтануудые түйлаһан байна. Эдеэ хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргаха квартальна түсэбөө тэдэнэр бүхы дээрээ 100 гаран процент дүүргээ.

Мүнөө тэдэ коллективүүд майн урда тээхи социалистическэ мүрысөө мүн лэ үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлжэ, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, стахановска вахтада жагсаба.

Энээнһээ урда тээхишье мүрысөөнүүдтэ Министерство дотороо түрүү һууринуудай нэгые ээлжэ ябаһан Тарбагатайн аймагай пищекомбинадай (директорынь нүхэр П. Ловцов) коллектив майн 1-нэй һайндэр болотор хахад жэлэйнгээ программые сүм дүүргэхэ, үйлэдбэриингөө бүтээсые 5 процентээр дээшэлүүлхэ, продукциингаа үнэ сэнгые 3 процентээр химдаруулха, ассортиментыень 3 шэнэ зүйлөөр олошоруулха гэһэн харюусалгатай уялга абажа, республикынгаа эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудай бүхы хүдэлмэришэдые, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые ба албахаагшадые социалистическэ мүрысөөндэ уряа.

Тарбагатайн пищекомбина[illegible] хидай уряа предприяти бү[illegible] халуунаар дэмжэгдэбэ.

Квартальна түсэбөө 155,5 [illegible] цент дүүргэһэн Үнэгэтэйн пл[illegible] овощно заводой коллектив м[illegible] сөө үүсхэгшэдэй уряае эдэбх[illegible] гээр дэмжээ. Тиин, бригадану[illegible] хүдэлмэришэдэй хоорондо [illegible] сөө эмхидхээд, үйлэдбэриингө[illegible] тээсые дээшэлүүлхэ ба про[illegible] циингаа шанарые һайжару[illegible] хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлэн [illegible] дэлмэрилжэ оробо. Мастер [illegible] Шурыгина кондитерска зүйлн[illegible] үйлэдбэрилгые түргэдхэжэ, х[illegible] найнгаа нормые 150—160 про[illegible] дүүргэнэ.

Улан-Удын кондитерска ф[illegible] када мүрысөөн урда урдын[illegible] эршэтэйгээр дэлгэрээ. Та[illegible] лөөнгөө даалгабарита түсэб[illegible] болзорһоонь урид дүүргэһэн [illegible] то стахановецууд нүхэд Вур[illegible] Голубев гэгшэд Эхэ оронө[illegible] аша туһада эсэхэ сусахые [illegible] гүйгөөр ажалланад. Печень[illegible] лон мармелад үйлэдбэри[illegible] үдэр бүриингөө нормые 200 [illegible] цент дүүргэнэ.

Мүн тэрэшэлэн Ехэ-Кун[illegible] тээрмэ, Баргажанай пищеко[illegible] ба бусад предприятинуудай [illegible] лективүүд майн 1-нэй һайн[illegible] бэлэг болгон түсэбөө үл[illegible] дүүргэхын түлөө шангаар т[illegible] байна.

УРАНҺАЙХАНАЙ САМОДЕЯТЕЛЬНОСТИИН РЕСПУБЛИКАНСКА ХАРАЛГА

Арадай бэлигэй бадаралта

„Мункожаб, үшөө, үшөө!“

Сценэ дээрэһээ нэгэ хүнэй зөөлэхэн «хилэн» хоолойн дуун адхарна. Энэ хадаа Кударын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой залуу колхозник Мунгкожаб Бадмаев гээшэ. Омог баяр, сүхэршэгүй хүсэл, халуун ба үнэн зүрхэн — эдэ бүгэдэ тэрэнэй дүрсэ шарайһаань, дуулаһан дууһаань мэдэгдэнэ.

Нүхэр Бадмаевай халуун ба үнэн зүрхэтэй байһан дээрэһээнь, дуу дуулалгадаа бодотоор дурладаг дээрэһээнь Эхэ орон тухай, большевистскэ парти тухай дуунууд онсо хүсэтэйгөөр зэдэлнэ. Орёошог, олохон үгэтэй дуунууд ходорхой хонгёо аялгаар, элеэр гаргагдана. Сухэршэгүй хүсэлтэй байһан дээрэһээ «Токарь басаган» гэжэ шүлэгтэ тон зохистой аялга өөрөө тааруулаа. Цэдэн Галсановай энэ шүлэг нүхэр Бадмаевай дуулаад байхада, арадай удаан саг соо дуулаһан дуун гэжэ һанамаар байна. Мункожабай омог баярынь, хэһэн ажалаараа бүхы сэдьхэлээ ханадаг байһаниинь шэнэ дуунуудые зохёолгоно.

Уранһайханай самодеятельностиин республиканска харалгада хабаадалсагшад Мункожаб Бадмаевай дуулаха бүринь «үшөө, үшөө» гэлдэн альгаташалдаа. Уданшьегүй бүхы республикын ажалшад, магад Советскэ Союз үргэлжэдөө «Мункожаб, үшөө, үшөө!» гэлдэн альгаташалдажашье болохо. Манай сүлөөтэ орондо хүнэй оюун бэлигэй бадаралтын зам угаа үргэн ха юм!

А. Арсаланов, БМАССР-эй габьяата артист.

Лимбын сүлөөтэ дуун

Хаанта засагай үедэ ажалша хүнүүд өөһэдынгөө бэлиг шадабарииe харуулха аргагүй байгаа. Хэдэн зуун жэл соо бурят-монгол малшад, ангуушад сэдьхэл бодолоо сүлөөтэйгөөр сэнгүүлхэ аргагүй ябадаг һэн. Лимбэ, суур мэтын хүгжэмэй инструментнүүдые гартаа барижа байбашье, тэрээгээрээ түбэһэн газарта наадаха забда олдодоггүй һэн. Ангуушад ой тайгада ябахадаа, малшад хээрэ хүдөөдэ малаа адуулхадаа ирагуу уран аялгануудые гаргажа, сэдьхэлээ хангадаг байгаа.

Агуухэ Октябрьска революци тэрэ хашаланта байдалда эсэс табяа. Ажалша хүнүүдэй нюрганиинь тэниһэн, сэдьхэлынь сэлмэһэн байна. Ангуушын, малшын эгээл дуратай лимбэ суур мэтын хүгжэмэй инструментнүүд үргэн олон арадай баялиг болоо.

Советскэ засагай түүхэтэ жэлнүүдэй турша соо арадай оюун бэлиг һалбараа. Тэрээнтэй хамта хүгжэмэй инструментнүүд уралан нарижуулагдаһан байна. Мүнөө шанар һайнтай лимбэ, суур, хуур болон бусад инструментнүүд дээрэ Эхэ һайхан ороноо, Эсэгэ түрэл Сталинаа магтаһан дуунууд наадагданад. Лимбын үнэхөөрөө бүгэдэ арадта хүндэлэгдэдэг байһаниие республиканска харалга үшөө дахин баталба.

Бальжинима Дутаров (Улан-Удэ) эрхим лимбэшэн байхаһаа гадна, инструментынгэа шанарые һайжаруулхын түлөө ехээр оролдодог байна. Тэрэшэлэн, Яруунын аймагһаа нүхэр Данзанов, Ринчинов, Хориһоо — Чимитов, Закаменһаа — Батуев ба бусад лимбээр наадаха эрхим шадабаритай байһанаа харуулаа.

Тэдэнэр лимбын сүлөөтэ дуугаар жаргалта байдалаа шэмэглэн суурхуулаашад мүн. Иимэ хүнүүд хаа хаанагүй олон. Тиимэ хүнүүдэй тоо үдэр бүри олошорхо байна. Юуб гэхэдэ, арадай бэлигэй далай барагдашагүй бшуу.

Д. Аюшеев, композитор.

[ЗУ]РАГ ДЭЭРЭ: лимбэ дээрэ Дондок Тарбаев (Закамен) наа[да]жа байна. Түнхэнэй аймагай «Улан-Шулуута» колхозой [гэшүү]н Петр Халудоров хуур дээрэ наадана. Кударын аймагай [зал]уу дуушан Мункожаб Бадмаев (хүреэ соо).

А. Мантаевай фото.

Манай республикын аймаг бүхэндэ «ёхор» наададаг байна. Һүүлэй үедэ энэ наадан хэдэн олон шэнэ формонуудтай болоо. Тиин мүнөө советскэ арадуудай алдар солото ажалые, түрүү соёл культурые, эрдэм бэлигые харуулһан бүгэдэарадай баяр баясхалангай танца боложо байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сэлэнгын аймагай Гельманэй нэрэмжэтэ колхозой уранһайханай самодеятельностиин коллектив «ёхор» наадажа байна.

М. Минеевэй фото.

Сталинска Конституциин туг доро

Е. КОНСТАНТИНОВА,

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениин начальник

Сценын хүшэгэ нээгдэнэ...

Арадуудай вождь агуухэ Сталин тухай дуун һүр жабхалантайгаар зэдэлнэ. Энэ дуунай үгэ бүхэниинь, аялгынь абяан бүхэн бурят-монгол арадай зол жаргалтай, эрхэ сүлөөтэй ажабайдал тухай хэлэнэ. Сэсэглэн бадаржа байгаа байдалайнгаа түлөө манай арадууд эсэгэ Сталиндаа баяр баясхалангаа хүргэдэг, эрхим һайхан зохёолнуудаа зорюулдаг гээшэ. Эгээл тиимэ дээрэһээ агуухэ вождьнор Ленин Сталин тухай, арадуудай жаргалай орон Советскэ Союз тухай дуунууд, шүлэгүүд. ажалшадай дунда барагдашагүй олон байдаг.

Мүнөө үнгэргэгдэжэ байгаа бурят-монгол дуушад болон танцорнуудай, үльгэршэд болон уншагшадай, мүн бурят-монгол национальна хүгжэмэй инструмент дээрэ наадагшадай республиканска харалга дээрэ Хэжэнгын аймагай, механизированнэ шэлэй заводой ба ондо ондоо тээхи нютагуудай олон дуушад «Эрхим дээдын депутат», «Алдарта Байгал» гэһэн ба бусад дуунуудые угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр дуулаа. Залуу үеын бэлигтэ түлөөлэгшэд нүхэд Бадмаев (Кудара), Тармаев (Закамен), Бальжинимаева, Атутова (Хэжэнгэ), Багдаев (Яруна), Раднаев (Тори) гэгшэд бэлиг шадабари ехэтэй байһанаа харуулаа. Иимэ хүнүүд үшөө олон бии байна.

Хориин, Хэжэнгын аймагуудай культурын байшангуудай хореографическа группанууд арадай хатар танцын мотивуудые зүбөөр хэрэглэжэ шадаһанаа харуулаа. Тиихэдэ Алтайска хүдөөгэй клубайхид, хилээмэнэй № 1 комбинадайхид шэнэ формотой танцануудые зохёоһон байна. «Басаганай танцые» Шулунова (Тори), «Таряа хадалга» гэһэн танцые Кермегенова (Түнхэн) гэгшэд уран һайханаар наадаа. Энэ харалган дээрэ хамта 27 янзын танцанууд харуулагдаба. Тэдэнэй олонхиие эндэ хабаадагшад өөһэдөө зохёоһон байна.

Манай арадай дунда бии байгаа национальна хүгжэмэй янза түхэл бүриин инструментнүүд харуулагдана. Нүхэд Шойдоров, Шагдаров (Хэжэнгэ), Ринчинов (Яруна), Дугаров (Улан-Удэ) ба бусад лимбэ, хуур, суур мэтэнүүд дээрэ эрхимээр наадanад. Тэдэнэр советскэ арадай ажабайдал ба аяг зангые тодоор харуулхые оролдонод. Энэ хадаа арадай творчествын нилээд урган дэлгэржэ ба дэлгэрхэ арга боломжотой байһаниие гэршэлнэ.

Уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдэй репертуарнуудта Хоца Намсараевай, Цэдэн Галсановай, Намжил Балданогой ба бусад уранзохёолшодой зохёолнууд оруулагданхай. Тэдэнэрэй зохёоһон дуунууд дуулагдана, шүлэгүүд уншагдана, пьесэнүүд наадагдана.

Хэжэнгын аймагай Чесанын сомоной хүдөөгэй клуб, Бичурын аймагай «КИМ» колхозой, Закаменай аймагай Үлэгшэнэй сомоной уншалгын байшангай драматическа кружогууд һайн һайн зүйлнүүдые харуулдаг байна. Мүн Карл Марксын нэрэмжэтэ (Баргажан), «Улаан-Туяа» (Яруна), Сталинай нэрэмжэтэ (Курумкан) колхозуудай драмкружогууд һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр ажалшадай дунда хүндэлэгдэдэг болонхой. Шадабаритай бэлигтэй олон хүнүүд ажалдань хабаадана.

Национальна культурын урган һалбаралга хадаа ленинско-сталинска национальна политикые бэелүүлһэнэй аша үрэ мүн. Большевистскэ партиин сэсэн мэргэн ударидалга доро, агуухэород арадай саг үргэлжын ахадүүгэй туһаламжаар социалистическэ ажабайдал зохёоһон манай бурят-монгол арадай творчество үдэр бүри хүгжэжэ байна. Бэлигтэй хүбүүд басагад арадай дундаһаа урган гарана. Баяртай хүхюу дуунууд хаа хаанагүй сууряатана. Баатарлиг ажалые магтаһан шүлэгүүд, үльгэрнүүд аймаг бүридэ хэлэгдэнэ, зохёогдоно.

Мүнөө үнгэржэ дүүрэһэн хүдөө нютагуудай, аймагуудай ба республиканска харалганууд дээрэ бурят-монгол арадай культурын ургалта бүри элеэр харагдаба. Тиихэтэй хамта уранһайханай самодеятельностиин национальна формонуудые хүгжөөлгэдэ байһан дутагдалнууд элирүүлэгдээ. Дутагдалнуудай бии байһан ушар хадаа хэдэн шухала асуудалнуудые бидэнэй урда табина. Арадай уранһайханай самодеятельностиие методическа ба творческо талаар хүтэлбэрилгые һайжаруулга, шэнэ репертуарнуудые олоор бии болголго, танцануудта хүгжэмүүдые бэшэлгэ гэхэ мэтэ мүнөө үедэ тон шухала байна. Эдэ асуудалнуудые зүбөөр ба түргөөр шиидхээд байбал улам ехэ амжалтануудые туйлахамнай лабтай. Тиигэжэ Сталинска Конституциин туг доро һалбаржа байгаа удхаараа социалистическэ, формоороо национальна культураяа үшөө үндэр хэмжээндэ табиха шухала байна.

Ажабайдал харуулһан танцанууд

Нугархай уян бэетэй, бажагар, шүрбэһэлиг балсантай, хүнгэн солбон хүдэлсэтэй хүнүүд болбол республиканска харалгада хабаадалсана. Элдэб хатар танцануудые харуулан, тэдэнэр өөһэдынгөө бэлигтэ шадабаринуудые магтуулна.

Хүсэ шадалай бушхама бэетэй хоёр хүбүүд хүгжэмэй абяанда хүдэлсэ бүхэнөө таарuулан сценэ дээрэ гаража ерэнэд. Тэдэнэр юрын танца хэнэгүй. Бурят-монгол арадай бүхэ барилдаанай, акробатическа номернууд танцадань нэмэри болон гоёоно. Тэдэнэр— Улан-Удын Железнодорожно районой залуушуул мүн. Тон иимэ танцые Хэжэнгын аймагай Ц. Цыдыпов, С. Сандакжапов гэгшэд наадаа.

Кударын аймагай коллектив «Тагтаанай наадан» гэһэн танцые ехэ һонирхолтойгоор харуулба. Түнхэнэй аймагайхидай «Таряа хадалга» гэһэн танца үндэр сэгнэлтэ абаһан байна.

«Таряа хадалга» хадаа советскэ таряашадай баатарлиг ажалые зураглан харуулна. Хадалга, боолго, бухал табилгые нүхэр Кырмегенова сэбэрээр, уранаар, уянаар наадан танцовална.

Эдэ бүхы танцанууд арадай бодото ажабайдал дээрэ абтан зохёогдоһон дээрэһээ бүхы харагшадта һайшаагдаа.

Д. Гунзынов.

Үльгэр туужа хэлэлгэ тухай

Бурят-монгол арадай формоороо национальна ба удхаараа социалистическэ культура болбол үдэрһөө үдэртэ үргэн далайсатайгаар хүгжэжэ байна. Уран зохёол, дуу хүгжэм, хатар танцын манай республикын бүхы газар нютагуудаар улам бүри удха түгэлдэр болон дэлгэржэ байһаниинь элитэ. Илангаяа манай уранзохёолшодой ба композиторнуудай зохёоһон шэнэ дуунууд арад зоной дунда яһала нэбтэржэ байһаниие тэмдэглэхэ шухала.

Мүн хүдөө нютагуудта шэнэ шэнэ дуунууд зохёогдон гаража байһан тухай онсо тогтожо хэлэхэ хэрэгтэй. Жэшээлхэдэ, Закаменай аймагай Үлэгшэнэй сомоной «Майн 1» колхозой гэшүүн Бадма Дармаинай дуулаһан «Табан хушуута одомнай» гэжэ дуун удха найруулгынгаа ба хүгжэм аялгынгаа талаар һайн байна. Энэ дуун соо «дүлэ татан сасаржа» байдаг Кремлиин табан хушуута одон тухай ба коммунизм тээшэ зорижо ябаһан советскэ арад тухай уран һайханаар хэлэгдэнэ. Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Балма Бальжинимаева «Лажамаар урдаһан Хэжэнгэ» гэжэ дуу дуулана. Энэнь түрэһэн нютагаа магтажа дуулаһан, Эхэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай һүүлээр түрэлхи колхозойнгоо улам хурданаар ургажа байһаниие харуулна. Иимэнүүд дуунууд олон.

Тус харалгада ерэһэн үльгэршэд соонһоо Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (Чесана) гэшүүн 68 наһатай Балдан Цыбиков илангаяа шалгаржа гарана. Энэ нүхэр хадаа «Эхэнэрэй эхин гэгээрэл» ба «Хоёр баатарай уулзалга» гэжэ айхабтар һонирхолтой шэнэ үльгэрнүүдые зохёожо, уран шадабаритайгаар хэлэнэ. Тэдэ шэнэ үльгэрнүүдынь удха шанарайнгаа талаар хурса, бурят-монгол баород арадуудай хоорондохи хэтэ мүнхын халуун холбоо бэрисаае харуулна.

Эдэ бүгэдэ болбол бурят-монгол арадай уран бэлигтэй байһаниие үшөө дахин баталба.

Цэдэн Галсанов, поэт.

Суута хуурша

Советскэ зол жаргалта байдалай баярта дуунуудые хуур дээрэ ирагуу һайханаар наададаг хүнүүд бурят арадай дунда олон. Уран һайханай самодеятельностиин республиканска харалгада хабаадалсаһан хууршад тэдэ бэлигтэ хүнүүдэй тон түрүү дээжэнь мүн. Тэдэнэй дундаһаа шалгарагшые нэрлэбэл, Хэжэнгын аймагай «Зургаанай Зам» колхозой гэшүүн Нима Шагдаров болоно.

Хүгжэмэй бэлигтэй байһанаа Нима Шагдаров бүри бага наһанһаа харуулһан байна. Полевой станууд, малажалай фермэнүүд, һургуули, юрэ айлнуудааршье тэрэнэй хуурай ирагуу ба баяр түрүүлмэ аялганууд дууладаг болоо.

Нүхэр Шагдаров хуур дээрэ ородшье, бурядшье дуунуудай аялгануудые тон нарин шадабаритайгаар наададаг.

Энэ нүхэр гансахан хуур дээрэ наадалгаар сэдьхэлээ дүүргэдэггүй юм. Лимбэ, шанза, скрипкэ, домбро, балалайка, баян гэхэ мэтын инструментнүүд дээрэ адли һайнаар наададаг байна.

Иигээдшье шадабаринь эсэслээ бэшэ. Нима Шагдаров шэнэ шэнэ аялгануудые зохёон, өөрөө наададаг. Олониитын дундахи уранһайханай хүдэлмэринүүдтэ тон эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Агитбригадын составта хододоо оролсодог. Нютагайнгаа һургуулиин уранһайханай самодеятельностьда ехэхэн туһа хүргэдэг байна.

— Һайнаар наадангүй яаха биб. Агуухэ Сталин багшаяа, барагдашагүй зол жаргалта байдалаа магтахадаа, иимэ һайнаар нааданаб,— гэжэ Нима Шагдаров үнэн зүрхэнһөө хэлэнэ.

Ж. Батуев, композитор.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 13 наһатай Ким Раднаев (Тори) гэгшэ А. Ильинэй аккомпанировалга доро дуу дуулажа байна. Залуу танцовщица Елизавета Атутова. Үльгэршэн Балдан Цыбиков (хүреэ соо).

А. Мантаевай фото.

Хизаар ороноо шэнжэлхэ республиканска музей байгаалиие харуулhан ехэхэн таhагтай юм. hүүлэй үедэ энэ таhаг хэдэн шэнэ экспонадуудтай болоо.

Республикын ажалшад музейдэ олоороо ерэжэ харадаг. Илангаяа hургуулиин hурагшад үдэр бүхэнэй айлшад юм. Үбэлэй ба хабарай амаралтануудай үедэ 3000 тухай үхибүүд эндэ ерэв.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: байгаалиин таhагай экскурсовод З. Битуева эвенкийскэ долоон жэлэй hургуулиин hурагшадта ой тайгын баялигууд тухай хөөрэжэ байна. М. Минеевэй фото.

Улан-Удэдэ

Библиотекэдэ выставкэнүүд нээгдэбэ

Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ XVI Областной партийна конференциин материалнуудые хэрэглэн, уран гоёор зохёогдоhон выставкэ эмхидхэбэ. Эндэ ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр А. В. Кудрявцевай хэhэн тоосоото элидхэл соо тодорхойлогдоhон промышленностиин ба хүдөө ажахын ургалта амжалтануудые харуулагдана.

Мүн манай республикын байгаалиин баялигые, түүхые, социалистическэ культурын ургалтые, хүдөө ажахын ба промышленностиин hалбаран хүгжэлэниие харуулhан номуудай выставкэ эмхидхэгдээ.

* * *

Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ советскэ эпохын бэлигтэ поэт В. В. Маяковскиин нүгшэhөөр 20 жэл болоhон ойтой дашарамдуулан номуудай выставкэ эмхидхэбэ.

Выставкын түрүүшын таhагта В. В. Маяковскиин шэлэгдэмэл зохёолнууд, хоёрдохи таhагтань Маяковский тухай бэшэгдэhэн зохёолнууд, гурбадахи таhагтань поэдэй зохёолнууд тушаа бэшэгдэhэн критическэ литература табягдаа.

Выставкын таhагууд бүхэндэ уран гоёор хэгдэhэн фотомонтажуud эмхидхэгдэнхэй.

Д. Жарков.

Багшанарай зүблөөн

Улан-Удын Железнодорожно районой педкабинедтэ багшанарай кустовой зүблөөн болобо. «Тэндэ hуралсалай жэлэй 3-дахи четвертиин дүнгүүд» гэhэн асуудал зүбшэн хэлсэгдэв.

Мүн эндэ физикын, түүхын, литературын, биологиин, географиин секцинүүд хүдэлмэрилжэ, багшанар мэргэжэл мэргэжэлээрээ дүй дуршалаа халан абалсаба.

Удаань зүблөөндэ хабаадагшад «Уласхоорондын оршон байдал» гэhэн темэтэй лекци шагнаhан ба концерт хараhан байна.

Медицинскэ литература

Санитарно-гэгээрэлэй республиканска байшан арад зоной дунда лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ, ном дэбтэр, листовко, плакат ба лозунгнуудые тараажа зэргээр ойлгуулажын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна.

Энэ байшангай дэргэдэхи библиотекын фонд жэл ерэхэ тудам баяжана. 1950 оной түрүүшын квартал соо түс библиотекэ 133 хэhэг медицинскэ, 48—уранhайханай, 58 — политическэ литература абаба.

Үнэтэ арга

Улан-Удэ городой промкомбинадай сабхинин № 3 мастерскойе даагша нүхэр М. Козлов сабхи оёлгоор ажалай шэнэ метод мастерскойдоо нэбтэрүүлбэ.

Урдань энэ мастерскойн хүдэлмэришэд тус тустаа сабхи оёдог байhан аад, мүнөө нэгэ сабхые олоороо оёдог болоо. Тэрэнэй ашаар нэгэ сабхи оёлгын саг 133 процентээр түргэдхэгдэжэ, энэнь жэл соо 72000 түхэригэй олзо дохо гүрэндөө үгэхэ байна.

Нүхэр Козловой энэ үнэтэ арга үйлэдбэридэе нэбтэрүүлhэнэйнь түлөө БМАССР-эй нютагай промышленностиин Министерство тэрээндэ 1900 түхэригэй шан үгэбэ.

„Демон" гэжэ оперо табигдахань

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй ордентэ оперо ба балеэдэй театрын коллектив репертуараа жэл ерэхэ тудам шэнэдхэн баяжуулна. Мүнөө тус коллектив режиссер Кончевскиин хүтэлбэри доро «Демон» гэжэ оперо бэлдэжэ дүүргэжэ дүтэлөө. Оперын гол рольнуудта театрын мэргэжэлтэ артистнар Гомбоева - Языкова, Балдаков, Оксенкруг, Сычев ба бусад наадана.

Апрелиин түрүүшын хахадта энэ оперын премьера болохо юм.

А. Арсаланов.

Эдиршүүлэй шатарай турнир

Улан-Удэ городой пионернүүдэй Ордондо 1950 оной чемпионой нэрэзээгэ олохын эдиршүүлэй шатарай турнир боложо байна.

Энэ турнирта 18 эдир шатаршад хабаадалсана. Тэдэнэй тоодо: 2-дохи категориин шатаршан Прошин, городой hурагшадай чемпион, 13 наhатай Ежов ба бусад бии.

5-дахи турай hүүлдэ Прошин 4 хүнтэй наадажа бултыень шүүгээ, түрүү hуурида ябана. Маланов 5-hаа 4,5 очкотой болонхой

Томо шүүбэринүүд

Республикын нөөсэлгын кассанууд энэ оной түрүүшын квартал соо гүрэнэй урьhаламжануудаар 942 мянган түхэригэй шүүбэри ажалшадта түлэhэн байна. Тэрэ тоодо: 70 гаран томо шүүбэринүүд бии. Гансахан Мухаршэбэрэй аймагта 50 мянган түхэригэй ба 10 мянган түхэригэй нэжэдэ шүүбэри, 5 мянган түхэригэй хоёр шүүбэри гэхэ мэтэ хамта 10 томо шүүбэринүүд түлэгдэhэн байна.

Эдээниие мэдэхэ гүт?

Ультразвукова микроскоп

Профессор С. Я. Соколов шудхамал металлай доторхи ган нэбтэ хараха ультразвукова микроскоп зохёоhон байна. Энэ гайхамшагта прибор хадаа 1950 он соо манай ороной шэнжэлэлгын лабораторинууд ба заводуудта үргэнөөр хэрэглэгдэхэ байна.

Дэлхэй дээрэ анха түрүүшын механизированнэ завод

Уральска мастерай хүбүүн Кузьма Дмитриевич Фролов 1763—1765 онуудта алтайска руднигуудай нэгэндэ дэлхэй дээрэ анха түрүүшын механизированнэ завод байгуулhан байна. Тэрэ хадаа уhанай хүсөөр эрьелдэдэг колесое центральна двигатель болгоод, тэрээгээрээ заводой бүхы механизмуудые ба завод доторой транспортые хүдэлгэhэн байха юм. Энэ хадаа мүнөө үеын заводуудай эхин жэшээ болоhон байна.

XVIII зуун жэлэй 70—80 онуудта Фролов болбол газар доогуур уhа ябуулан хэрэглэхэ тэрэ үеын эгээн эрхим hайн гидросиловой установко бариhан байна.

Фролов болбол үшөө хэдэн арбаад гайхамшагта барилганууды бариhан ба механизмууды ухаалан зохёоhон байна.

Ажалшадай бэшэгүүдhээ

Хүтэлбэрилхын орондо, кабинедтээ hуудаг зоотехнигүүд

Ажалшадай депутадуудай Кударын аймагай гүйсэдкомой хүдөө ажахын таhагай зоотехнигүүд колхозуудта тон бага туhаламжа үзүүлдэг. Тэдэнэр малажалые хүтэлбэрилхын орондо, харин кабинедтээ hуугаад, хоохон мэдээнүүдые суглуулжа, үнэтэ сагаа үнгэргэдэг байха юм.

Главна зоотехник нүхэр Шевнина хахад жэл соо мянил 4 колхоздо, тиихэдэ нүгөөдэ зоотехник Тенеткина бүри үсөөн удаа колхозуудта ошоhон байна.

Тиихэдэнь, зарим колхозуудта («Путь социализма», «Красный пахарь», Сталинай нэрэмжэтэ) мал хаpуулhалха, эдеэлүүлхэ талаар зоотехническэ заабаринууд хазагайруулагдажа байдаг. Мүн шэнэ гулнүүдэй хорожо байhан баримтанууд үзэгдэнэ.

Тэдэ, хүдөө ажахын таhагые даагша нүхэр Агафонов малай үбэлжэлгын энэ харюусалгатай үедэ кабинедтээ шэбэгдээд, hанаа амар hуудаг эдэ зоотехнигүүдhээ шангаа эрилтэ хэдэггүй байха юм.

Н. Шагланов.

hургуулинуудта анхаралаа хандуулнагүй

Кяхтын аймагай Усть-Киранска сомоной Совет (түрүүлэгшэнь нүхэр Осеев) hургуулинуудта ямаршье анхарал хандуулнагүй. Эндэ 7 ахин hургуули, 14 багша бии. Теэд, тэдэнэрэй хүдэлмэри тухай асуудал сомоной Соведэй гүйсэдкомой заседани болон сесси дээрэ нэгэшье табигдадаггүй.

Гадна, багшанарта хуулиин ёhоор олгогдоhон хүнгэлэлтэнүүд хүсэдөөр дүүргэгдэдэггүй байна. Киранска болон Дуренскэ эхин hургуулинуудай багшанар гэр байраар хангагдаагүй. Энээнhээ байтагай, зарим үедэ тэндэхи сельпо багшанарта хилээмэшье үгэдэггүй.

hургуулинуудта үгэхэ мүнгэн зөөри ехээр удааруулагдана. Тиимэhээнь, Бурдунска ба бусад hургуулинууд түлээ түлишэдэ саг соонь hайдхэ аргагүй байдаг.

Вл. Ванчиков.

Арадай демократиин оронуудта

ВАРШАВА. Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөн дэлгэрүүлhэн, тухай мэдээсэлнүүд Польшын заха хизаар бүриhөө абтана. 200 предприятинуудай коллективүүд ажалшадай уласхоорондын үдэр—майн 1-иие үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэхэ гэhэн уялгануудые абаба. «Болеслав Смелый» шахтын хүдэлмэришэд майн 1 хүрэтэр 2600 тонно нүүрhэ түсэбhөө гадуур абаха гэжэ шиидэбэ. «Гливицы» гэжэ металлургическа заводой булад хайлуулагшад, Познаньдахи И. В. Сталинай нэрэмжэтэ паровозо-бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абаа.

БУХАРЕСТ. Хунедоар городто шэнэ домна ба мартеновскэ пеэшэн ашаглалгада оруулагдаба. Тус ороной маталлургическа шухала энэ центр хадаа дайнай урда тээхиhээ гурба дахин ехээр булад бүтээдэг болоо. Арад гэжэ городто инструментальна шэнэ завод барягдаа. Тэрэ хадаа станогууд ба орёо инструментнүүдые бүтээн гаргана.

Дунай—Хара далай гэжэ каналай барилга дээрэ шэнэ гидроэлектростанци байгуулагдажа байна. Бухарестдэ полиграфическа ехэ предприятиин барилга эхилээ. Тусхай сортын булад, моторнууд ба хүсэтэ генераторнууд, тракторнууд болон хүдөө ажахын орон машинанууд, комбайнууд тус орон дотор түрүүшынхеэ бүтээн гаргагдалаг болоо.

БУДАПЕШТ. Венгриин ажалшад Советскэ Армяар республикын сулөөлэгдэhэнэй табанжэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэнэ. Мартын 27-до, Диошдьерскэ металлургическа комбинадай доменнэ цех нэгэдэхи квартал түсэбые болзорhоонь урид дүүргэжэ тухайгаа элидхэбэ. Оронуй бусад предприятинууд квартальна программаа мүн лэ болзорhоонь урид дүүргэжэ.

Олон арбаад трактористнууд үдэр соо 5-hаа 10 хүрэтэр нормонуудые дүүргэнэ. Газартариалангай үйлэдбэриин олон кооперативнууд хабарай тарилгын түсэбые болзорhоонь урид дүүргэжэ байна.

Гүрэнэй олзо доходууд ба гаргашануудые централизацилха тухай Хитадай гүрэнэй Соведэй шиидхэбэри

ПЕКИН. Синьхуа агентствын дамжуулhанай ёhоор, гүрэнэй захиргаанай Совет хадаа гүрэнэй олзо доходууд ба гаргашануудта централизованна шалгалта тогтоохо тухай шиидхэбэри толилбо.

Налог тохохо системэ, олзо доходууд ба гаргашануудые таарулха гурим, правительственнэ эмхи зургаануудай ба гүрэнэй предприятинуудай албахаагшадай салин хүлhые тодорхойлхо гол принципүүд, правительственна бүхы эмхи зургаануудтахи штадуудай хэмжээнүүд хадаа энэ асуудалда хамаатай бусад министерствонүүд ба организацинуудтай хамта финансуудай министерствээр тогтоогдохо байна гэжэ шиидхэбэри соонь хэлэгдэнэ. Финансуудай министерство хадаа тэрэшэлэн гүрэнэй бюджет ба отчедуудые зохёохо болоно.

„Үхибүүдэй уласхоорондын Үдэр" тушаа Австриин демократическа организацинуудай уряа

ВЕНА, апрелиин 8. (ТАСС). Июниин 1-дэ «үхибүүдэй уласхоорондын Үдэрэй» үнгэргэгдэхөөр байhантай дашарамдуулан, «Киндерланд» нэгэдэл, Австриин демократическа эхэнэрнүүдэй союз, «Австрийска сулөөтэ залуушуул», «Залуу гварди» гэжэ организацинууд, демократическа багшанарай союз ба демократическа студенчествын союз хадаа хамтараhан уряатайгаар Австриин хүн зондо хандаба. Тэрэн соогоо «үхибүүдэй уласхоорондын Үдэрые» эб най-рамдалай түлөө, ажаhуха, hураха, ажабайдалай hайн үс... нуудтай байха эрхэнүүдые ... үхибүүдтэ хангахын түлөө ... хүсэтэ демонстраци болгохо ... урялна.

Энэ үдэр хадаа бүхы үхибү... hайндэр болохо ёhотой гэжэ ... соонь хэлэгдэнэ. Австриин ... арбаад мянган хүнүүд ажаб... лыень хамгаалха ба тэрээнд... галан жаргаланта ерээдүйе ... гуулхаар бэлэн байна гэжэ ... бүхэн ойлгон мэдэхэ ёhотой.

Филиппины дээрэхи арадай-сулөөлэлгын хүдэлөөн

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 7. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээсэлhэнэй ёhоор, hүүлэй үедэ Филиппины дээрэ арадай-сулөөлэлгын хүдэлөөн шэнэ хүсөөр орьёлон мандаба.

Арадай-сулөөлэлгын арми «Хукбонг» (урдань «Хукбалахап» гэжэ нэрэтэй байгаа) хадаа энээнhээ урда тээ өөрынгөө ябуулгануудые Лусон аралай зарим таладань хэдэг байhанаа мүнөө үедэ Филиппинын бүхы территори дээрэ, тэрэшэлэн Себу, Панай болон Негрос аралнууд дээрэ ябуулгаяа хэнэ гэжэ «Нью-Йорк таймс» газетын манильска корреспондент дамжуулна. Энэ армиин отрядууд hүүлэй үдэрнүүдтэ Манилын дүтэ шадар байдаг Монталбан, Сан-Матео, Лос-Баньос, Каламба, тэрэшэлэн Танауан, Сан-Пабло ба Мабалакат городуудта хэдэн хүсэтэ атаканууды хэбэ.

Корреспондентын мэдүүлhэнэй ёhоор арадай-сулөөлэлгын арми өөрынгөө зэргэнүүдтэ 30 мянга... хүнтэй ба мүнөө үеын ... сэгээр, тэрэ тоодо миномёдүү... хүнгэн артиллереэр гүйсэд ... даhан байна.

Филиппинын националь... нын министерствын түлөө... болбол бэхижэhэн арадай-с... лэлгын армида эсэргүү тэмсэх... га методүүд тухай Токиодо М... туртай хэлсэнүүдые hаяхан аб... ба. США филиппинскэ зэбсэгт... сэнүүдэй мэдэлдэ «Мустанг» ... лэй 50 истребительнүүдые дам... лан үгэбэ.

hаяхан американска сэрэгэй ... ветнигүүдэй нэгэдэлэй гру... толгойлогшо генерал Андерсо... хүбүүдэй хэнэнэйнгээ hүүлээр Фил... пинын президент Кирино ... мүнөө үедэ «Хукбонгло» эсэр... тэмсэлые полициин орондо ... пинскэ арми ябуулха байна ... мэдүүлбэ.

Финскэ арад советско-финскэ харилсаануудые hайжаруулха эрилтэ табина

ХЕЛЬСИНКИ, апрелиин 9 (ТАСС). Финляндида эб найрамдалые хангаха ябадал хадаа советско-финскэ харилсаануудтай таhаршагүй холбоотой гэжэ «Вапаа Сана» газетэ Финляндидахи эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ зориулагдаhан статья соогоо бэшэнэ. Советскэ Союзтай хани барисаата харилсаануудые тогтоохын тула гадаадын зохихо политикые ябуулhахаа гадна, тэрэшэлэн финскэ харчис хэблэлээр ябуула... даг антисоветскэ пропаган... адэбхитэйгээр тэмсэхэ хэрэгтэй ... гэжэ газетэ заана. Хэрбээ Кекк... нэй правительство Финлянди... Советскэ Союзтай хоорондохи ... харилсаануудые үнэхөөрөө hай... руулхые бодоо hаа тэрэ ... хоохон үгэhөө үнэн хэрэгтэ ... нэн орохо ёhотой гэжэ газетэ ... дүүлнэ.

Индонезидэхи забастовкын хүдэлөөн

ГААГА, апрелиин 9. (ТАСС). Медан-hаа абтаhан мэдээнүүдэй ёhоор, Зүүн Суматрын эрье дээрэ зийскэ хүдэлмэришэдэй забастовко үргэлжэлhөөр. 50 мянга гаран хүн эсэргүүсэн бодбо. Индо... скэ хүдэлмэришэд ажалай усл... нуудые hайжаруулха ба ... хүлhэ дээшэлүүлхые эрин...

Греко-албанска хилэ дээрэ грекскэ монархистнууд-фашистнуудай шэнэ ааш...

ТИРАНА, апрелиин 10. (ТАСС). Албанска телеграфна агентствын мэдээсэлэнэй ёhоор, Албаниин гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Прифти хадаа 1950 оной мартада грекскэ королевскэ сэрэгүүдэй зүгhөө Албани тушаа хэгдэhэн 17 добтолгонууд тушаа ООН-эй генеральна секретарь Трюгве Лидэ бэшэг эльгээбэ.

1950 оной мартын 7-до хэгдэhэн хорото добтолго тухай тус бэшэг соо хэлэгдэнэ. Тиихэдэ 15 солдадууд ба офицернүүдhээ бүридэhэн грекскэ отряд албанска пограничнигүүдые барижа абаха зорилгоор Сопик секторгхын хилын № 50 тэмдэгэй дэргэдэ уэгдэбэ. Пулемётно буудалгын дэмжэлгээр, грекскэ солдадууд албанска территори руу 100 метр гу... нэбтэрэн оробо. Нэгэ час т... жэлhэн байлдааной hүүлэ... банска пограничнигууд гре... солдадуудые албанска терри... hоо намнан зайлуулаа.

Мартын 17-до мүн лэ тэр... тортэ грекскэ солдадууд ... мэдүүдээр 2 дахин буудаба.

Грекскэ монархистнууд-ф... стнуудай хэдэн олон бусад ... добтолгонууд тухай тус нот... хэлэгдэнэ ба тусгаарлабал, ... да грекскэ самолёдууд Албан... территори дээгүүр 9 удаа ... жэ ууэгдэбэ гэжэ тэмдэглэг...

Харюусалгатай редак...
Д. Д. ЛУБСАНО...

МҮНӨӨДЭР УЛАН-УДЭДЭ

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй ордентэ оперо ба балеэдэй театрта—«Травиата» гэжэ оперо.

Гүрэнэй ород драмын театрта—«Овод» гэжэ зүжэг.

«Прогресс» кинотеатрта— «Тахир ба Зухра» (үдэр), «Түрүүшын перчатка» (үдэшэ).

«Эрдэм кинотеатрта— «Золушка» (үдэр), «Би гэмнэнэб» (үдэшэ).

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни, культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства, промышленности и транспорта—6-84; переводов—3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.); объявлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02275 Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР Тираж 10.000